

Ceza kanununun mevkiî meriyete vazına müteallik kanun

(Resmî Ceride ile neşir ve ilân : 5/V/1926 - Sayı : 364)

No.
825

BİRİNCİ BAP

Ceza kanununun bazı ahkâmının icra ve infazına müteallik kaideler

BİRİNCİ MADDE — Ceza kanununun 3 ncüden 8 nciye kadarki maddelerinde takibat icrası Adliye vekilinin talebine bağlı bulunan hallerde muhakeme yapacak mahkemeyi Adliye vekâleti tensip ve tayin eder.

İKİNCİ MADDE — Ceza kanununun 9 ncü maddesi hükmünce tetkikata memur olan mahkeme, tabiiyetin tayin ve ispatında tabiiyet umurunda vazifedar bulunan vekâletçe nazarı itibare alınmakta olan evrak ve vesikalara istinat eder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Ceza kanununun 13 ncü ve 15 nci maddeleri hükmünce ağır hapis ve hapis cezalarının mütezammın olduğu münferit hapis devresi ve 14 ncü, 16 ncı ve 17 nci maddeleri ahkâmı, yeni hapishaneler tesisat ve teşkilâtı yapılan yerlerde Adliye vekâletince peyderpey tatbik olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Üçüncü madde hükmünün tatbikına başlandıktan sonra cezasının yarısını hüsnühal ile geçiren mahkûmun mütebaki müddetini ceza kanununun 14 ncü maddesi dairesinde çalışarak geçirmesine müsaade itası ve lüzumu halinde bu müsaadenin refi, hapishane komisyonunun mazbatası ve asliye mahkemesi müddeiumumisinin işarı üzerine, Adliye vekâletine aittir Müsaade muamelesi mahkûmun hapishane müdüriyetine vereceği istida üzerine cereyan eder. Müsaade kararının refine lüzum görülürse mahkûm Adliye vekâletinin tensibi ile müddeiumumilikçe hali sabıkına irca olunabilir. Bu muamele-ye mahkûmu çalıştıran hapishane müdürünün raporu esas tutulur.

BEŞİNCİ MADDE — Üçüncü madde hükmünün tatbikına başlandıktan sonra cezasının dörtte üçünü hüsnühal ile geçiren ağır hapis ve yarısını o veçhile geçiren hapis mahkûmlarının zikri geçen 16 ve 17 nci maddeler hükmünce meşrutan tahliyesine karar itası ve icabı halinde bu kararın geri alınması, mahkûmiyet kararını vermiş olan mahkemenin reisine ve bu kararın tasvibi Adliye vekâletine aittir. Bu muamelenin icrasına esas olmak üzere mahkûm hapishane müdürüne bir istida verir. Müdür bu istidayı mahkûmun tarzı hareketine ve ıslahı nefis edip etmediğine müteallik tetkikat ve müşahedatı ve hapishane komisyonunun mütalesası ile beraber hükmü veren mahkeme nezdindeki müddeiumumiye gönderir. Müddeiumumî lüzum göreceği sair malûmatı cemettikten sonra esbabı mucibeli mütaleanamesile evrakı, hükmü veren mahkemenin reisine tevdi eder ve istihsal edeceği kararı evrakile birlikte Adliye vekâletine gönderir. Tahliye kararının istirdadı lüzumunda mahkûm, müddeiumuminin talebi ve yine hükmü veren mahkeme reisinin kararı ile, hali sabıkına irca ve keyfiyet vekâlete işar olunur.

İstirdat muamelesi mahallî zabıtasının müddeiumumiliğe müracaatı üzerine tahliyede cereyan edecek usul dairesinde cereyan eder.

ALTINCI MADDE — Ağır veya hafif cezayı naktiye mahkûmiyeti mutazamının ilâmı katî müddeiumumilikçe icra dairesine verilir. O dairece Ceza kanununun 19 ncu ve 24 ncu maddelerine tevfikân mahkûma tebliğ olunacak ihbarnâme üzerine kanunî müddeti zarfında müracaatla mahkûmubilhâ tediyeye olunmadığı takdirde ayrıca talebe hacet olmaksızın icra reisi kararile resen mahkûmun emvaline müracaatla ilâm hükmü icra olunur.

Haciz ve furuhtu kabil emvali de bulunmadığı surette ilâm müddei umumiliğe iade ve müddeiumumilikçe 19 ncu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları hükmüne tevfikân ve hapsen infaz olunur.

YEDİNCİ MADDE — Ceza kanununun 19 ncu maddesinin son fıkrasında ve 22 nci maddesinde mezkûr ahkâma tevfikân mahkûmun çalıştırılacağı hizmetleri müddeiumumî ait olduğu dairelerle kararlaştırır. Mahkûm kendisine gösterilecek hizmeti ifa için müddeiumumî tarafından tayin olunan günde ispatı vücuda mecburdur. Gelmediği takdirde ilâm hükmü hapsen infaz olunur.

Mahkûmun çalıştırılmasına mukabil iş gördüren daireden Hükûmete ait olmak üzere alınacak ücret miktarı mahsus talimatname ile tayin olunur. Bu ücretten mahsup olunmak üzere mahkûmun çalıştığı günlere ait iâşesi çalıştıran dairece temin olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Ceza kanununun 21 nci maddesi son fıkrası hükmünce oturdukları yerde hapsolünmalarına cevaz gösterilen kimseler kendi evlerinde hapsolünabilecekleri gibi başka bir yerde dahi hapsolünabilirler. Şu kadar ki her iki halin tatbiki, mahkûmun kocası veya velî veya vasisinden veya hapsolünacağı diğer yerin sahib ve müstecirinden kanun hükmünün tamamen icrası zımında, taahhütname alınmasına bağlıdır. Taahhüdünü ifa etmeyen kimseler hakkında ceza kanununun 60 nci maddesi tatbik olunur.

Ceza kanununun 21 nci maddesinde yazılı (küçük) tabiri on sekiz yaşını doldurmayan erkek çocuklara masruftur. Alehtlâk kızlar kadın tabirinde dahildir.

DOKUZUNCU MADDE — Ceza kanununun 26 ve 27 nci maddelerinde usul ve şartları gösterilen tevbihi adlî cezası asıl hüküm ile beraber karar altına alınarak fıkraî hükmiyeye derç ve hükmün katileştiği günden itibaren bir hafta zarfında icra olunur. İcrası günü, hükmün tefhimi ânında mahkûma imza ettirilecek davetnamede gösterilir. Ayrıca kefalet itasına mahkemece lüzum görülmüş olan ahvalde bu cezanın tatbik ve icrası, daha evvel miktarı tayin ve mahkeme kararına derçile mahkûma tefhim olunacak kefalet muamelesinin ikmal edilmiş olmasına bağlıdır. Mahkûm yukarıdaki müddet zarfında bu muameleyi ikmal etmezse asıl ceza icra olunur. Tevbihi adlî usulü gıyaben sadır olan hükümler hakkında tatbik olunamaz.

ONUNCU MADDE — Ceza kanununun 33 ncu maddesi hükmünce mahkûmiyetleri müddetinde mahcuriyet halinde bulunacak olan beş seneden fazla ağır hapis mahkûmlarına müteallik ilâmın birsureti hükmün infazına başladığı tarihten itibaren nihayet iki ay zarfında müddeiumumilikçe Kanunu medeninin 357 nci maddesi hükmü icra olunmak üzere mahkûmun ikametgâhının bulunduğu mahal sulh mahkemesine gönderilir.

Ceza kanununun 33 ncu maddesinde bahsolunan mahkûmların kavî tasarrufları, kendilerine henüz vasî tayin olunmamış olsa dahi, mahpusluk haline girdikleri andan itibaren cari ve muteber olamaz. Zikri geçen 33 ncu madde hükmü birseneden fazla müddetle hürriyeti salıp bir cezaya mahkûm olanlar hakkında, sulh

hâkimlerinin Kanunu medenî hükmünce mükellef oldukları vazifelere halel getirmez.

ON BİRİNCİ MADDE — Ceza kanununun 47 nci maddesinin son fıkrası hükmünün icrası için her mahkeme nezdindeki tevkifhanede ve işbu kanunun dördüncü ve beşinci maddelerine müteallik vazifelerin icrası için yeni tesis olunacak her hapishane müessesesinde hapishane komisyonu teşkil olunur. Bu komisyon tevkifhane veya hapishanenin dairei kazası dahilinde bulunduğu mahkeme müddeiumumisinin riyaseti altında o mahal jandarma kumandanile Hükûmet veya belediye hekiminden ve baro mevcut olan yerlerde baroca intihap olunacak bir zat ile tevkifhane veya hapishane müdüründen terekkip eder.

ON İKİNCİ MADDE — Ceza kanununun 28 ve 42 nci maddelerinde gösterilen emniyeti umumiye nezareti altında bulunmak cezası münasebetile mahkûma mahkemece tahmil ve ledelhace müddet ve keyfiyetçe refi ve tadil olunabilecek mecburiyetler, mahkûmun mahallî zabıtasınca gösterilecek mahallerde muayyen müddet zarfında ikamet edememesinden başka ikametgâhını her tepdil ettikçe keyfiyeti mahallî zabıta idaresine bildirerek mezuniyet vesikası almak ve ikamet edeceği yere gidinceye kadar geçeceği yerleri azimetinden evvel zabıta idaresine tayin ve beyan etmek ve mahallî ikametine gider gitmez mahallî zabıtasında ispatı vücut eylemekten ibarettir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Ceza kanununun 46 nci ve 58 nci maddeleri hükmünce muvakkaten muhafaza edilmek üzere zabıtaya teslimine ceza mahkemesince karar verilmiş olan mecnunlarla sağır ve dilsizlerin timarhane veya bir ıslahaneye nakline karar itasını o ceza mahkemesi nezdindeki müddeiumumî bulunduğu mahal hukuk dairesi reisine müracaatla talep reis dahi icabeden kararı ita eder. Hukuk reisi mecnunun bilâhare tahakkuk edecek fennî lüzumuna mebni serbestisini iadeye veya daimî surette timarhane veya ıslahanede kalmasına karar vereceği gibi talep olunduğu ve müessesesince mahzur gösterilmediği takdirde iâşe ve muhafazasını taahhüt edecek olan ailesi nezdine teslimine dahi karar verebilir. Taahhüdü muktezasında kusur ve ihmalden dolayı mecnunun bir fili memnu işlemesine mahal veren kimse hakkında Ceza kanununun 60 nci maddesi hükmü tatbik olunur. Bu maddede yazılı muamele, ceza mahkemesi kararı üzerine mecnunun muvakkaten zabıtaya teslim olunmasından itibaren nihayet üç gün zarfında ikmal edilir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Yukarıdaki madde hükmünün ve Ceza kanununun 405 ve 573 nci maddeleri ahkâmının tatbiki zımında icabeden masarif, Adliye bütçesi ceraim faslından tesviye olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Ceza kanununun 30 ncu maddesi hükmü mezkûr kanunun meriyetinden evvel katileşmiş olanveya meriyeti zamanında infaz olunmakta bulunan hükümlere dahi şamildir.

ON ALTINCI MADDE — Ceza kanununun 53 ncu maddesi hükmünce bir cürümden dolayı ıslahaneye teslimi lâzımgelen çocukların bulunduğu mahalde bu kabül müessesat bulunmazsa, mahkemenin dairesi dahilinde bulunduğu vilâyet dahilinde mevcut müesseseye izamları caizdir. Bu takdirde gönderilmezden evvel mahallî müddeiumumiliğince Hükûmetle bilmuhabere keyfiyet kararlaştırılır ve çocuğun sevki masarifi ceraim bütçesinden tesviye olunur.

Velisine teslim olunacak çocukların teslimi ve mukabilinde taahhütname ahzi müddeiumumilere aittir.

ON YEDİNCİ MADDE — Ceza kanununun 2 nci maddesi hükmü, o kanunun meriyetinden evvel katılmış olan veya infaz olunmakta bulunan hükümlere aşağıdaki suretler dairesinde şamildir:

1 - Ceza kanununun meriyetinden evvel katılmış veya infazına başlanmış olupta yeni ceza kanununda dahi aynı nevi ve mahiyette cezalarla men ve zecredilmiş bulunan fiillere mütedair hükümler, ceza miktarı nazara alınmaksızın halile infaz olunur.

2 - Kürek ve kalebentlik cezalarına mütedair hükümlerin infazında, Ceza kanununun 588 nci maddesine istinat olunur. Şu kadar ki kalebent mahkûmu eğer hakkında ceza veren mahkemeye merbut bir hapisyanede bulunmakta ise ahar bir mahalle nefi veya kemakân mahkûmiyet müddetinin bulunduğu mahalde mahbusiyet halinde imarı hususunda hakkı ihtiyare maliktir. nefyi tercih ettiği takdirde bu keyfiyete Ceza kanununun 18 nci maddesi hükmünce karar vermek vazifesi, hapisyanenin bulunduğu mahal mahkemesine aittir. Bu muamele o mahal müddeiumumisinin mahkûmu isticvabından sonra tanzim edeceği talepname üzerine iera olunur. Mahkûmun menfasına nakli masarifi dahiliye bütçesinden tesviye olunur.

3 - Müebbet sürgün cezasına mahkûm bulunanlar kemakân buldukları halde kalırlar.

4 - Eski kanuna göre mücazâtı terhibiyeden bir cezayı müstelzim iken yeni kanunda hapis cezası tayin olunmuş olan fiillere mütedair katî hükümlerde yeni kanun ahkâmı nazarı itibare alınır ve o kanunda muayyen cezanın asgarî haddi ifaz olunur.

5 - Eski kanun ile cürüm addolunmuş iken yeni kanunla cürmiyeti kaldırılmış olan fiillere mütedair hükümler infaz olunmaz. Bu kanunun meriyeti zamanında bu kabîl hükümlerden dolayı cezasını çekmekte bulunanlar bilâ tehir tahliye kılınır.

6 - Ceza kanununun meriyetinden evvel katılmış veya infazına başlanmış bir hükme fer olarak verilmiş ola hukuku medeniyeden iskat ve zabıta nezareti cezaları, yeni kanunda muharrer hudut ve şurut dairesinde infaz olunur.

7 - Eski kanuna göre munhasıran hapsi müstelzim olupta yeni kanuna göre munhasıran cezayı naktî ile men ve zecredilmiş olan efale müteallik hükümlerin infazında, Ceza kanununun 19 nci maddesinde mezkûr muadelet kaidesine tevfikan mahkûmdan hapis cezasına muadil cezayı naktî talep ve tahsil olunur.

İkinci numara hükmü müstesna olmak üzere bu maddede muharrer muameleler, mahkemece karar alınmasına hacet kalmaksızın, müddeiumumilerce resen ifa kılınır.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Eski meriyeti zamanında işlenmiş olupta yeni ceza kanununun meriyetinde dordesti rüyet bulunan davalarda yeni Ceza kanununun ikinci maddesi hükmü tatbik olunur-

Yeni ceza kanununun meriyetinde henüz katılmemiş olan hükümlerin turuku kanuniyeye müracaatta bulunulmaması yüzünden katılmış olması halinde yukarıdaki maddeye göre hareket olunur.

ON DOKUZUNCU MADDE — Hususî kanunlarda kürek ve kalebent cezalarını müstelzim bir cürme ceza tayininde yeni ceza kanunu ahkâmına istinat olunur.

YIRMİNCİ MADDE — Ceza kanununun meriyetinden evvel neşrolunan hususî kanunlarda mezkûr olup azamî haddi bir seneyi tecavüz etmeyen hapsi

ve müstakillen mevzu olup iki yüz lirayı geçmeyen cezayı naktiyi müstelzim fiiller kabahat sayılır.

Hapis cezasına ferî olan cezayı naktiler fiilin nevi ve mahiyetini tayine esas olamaz. Miktarı muayyen bir nisbet dairesinde ve hâdiseye göre azalıp çoğalabilir mahiyette bulunan cezayı naktileri müstelzim fiiller cürüm addolunur.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Eski ceza kanununa tevfikân mahkûm olduğu katî cezayı çekmezden evvel veya çektiği esnada diğer bir cürüm işlemiş olmasından dolayı yeni ceza kanununun meriyeti tarihinde muhakeme altında bulunan kimseler hakkında kanunu ahir hükmü tatbik olunur.

Eski kanuna tevfikân mahkûm olduğu cezayı çektikten sonra ve bu kanunun meriyeti zamanında diğer bir cürüm işlemiş olan kimseler hakkında ceza tatbikında, yeni ceza kanununun 587 ve 588 nci maddeleri nazarı itibare alınır.

Eski ceza kanununca aynı cinsten addolunmayan iki cürümde biri yeni ceza kanununun meriyetinden sonra işlenmiş ve her iki cürüm yeni ceza kanununca aynı cinsten addolunmuş olduğu surette, sonraki cürüm hakkında yeni ceza kanununun tekerrür ahkâmı cari olur.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Mürruru zaman meselesinde eski ve yeni ceza kanunları ahkâmı müddetince tearuz ettiği yerlerde, maznun ve mahkûma daha müsait olan ahkâm tatbik olunur.

Şu kadar ki mürruru zamanın tevkif veya inkıtaı bahsinde yeni kanun ahkâmı mutlak surette caridir.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bir kimse tarafından işlenmiş olan müteaddit fiillerin muhakemesi en ağır cezayı müstelzim fiili riyyetle mukellef mahkemeye aittir.

Şu kadar ki içtima eden fiillerden birisi asliye mevaddından ise sulha ait olan diğerleri ona teban asliye mahkemesinde görülür.

Asliye mevaddından olmak üzere asliye mahkemesine sevk olunmuş olan bir ceza işinin, muhakemesinde mevaddı sulhiyeden olduğu görülse dahi, intacı asliye mahkemesinin vazifesidir.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Hususî kanunlardan birinin bir maddesinde ayrı ayrı fıkralar ve muhtelif cezalarla menolunan müteaddit fiillerden cezası fazla olan fiilin mahiyeti, cürüm ve kabahatların içtima ve irtibatı halleri müstesna olmak üzere, diğer fiillerin usul ve merciince ayrı ayrı tâbi olmaları lâzım gelen hüküm ve muameleye müessir olamaz.

İKİNCİ BAP

Teşkilât ve usule müteallik ahkâmın ceza kanununa tevfiği

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Mahkimin teşkilâtına ait ahkâmı muaddel 8 nisan 1340 tarihli ve 469 numaralı kanunun birinci maddesi şu veçhile tadil olunmuştur:

Türkiye Cumhuriyetinde evvelâ salâhiyeti derecesi kanunla muayyen sulh mahkemeleri, saniyen buldukları kazanın namile anılan ve bir reis ile iki azadan terkip olunan asliye mahkemeleri vardır.

Bunların fevkinde temyiz mahkemesi bulunur.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Mezkûr kanunun üçüncü maddesi şu veçhile tadil olunmuştur :

Asliye mahkemeleri sulh mahkemelerinin salâhiyetleri haricinde kalan bil-cümle hukuk, ceza, ticaret davalarını usul ve kanuna tevfikân kabili temyiz olmak üzere görür.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun dördüncü maddesi yerine aşağıdaki madde konmuştur:

Ceza kanunu hükmünce idam ve müebbet sürgün cezaları ile alelîlâk ağır hapis ve beş seneden fazla hapis cezalarını müstelzim cürümlere ait davalar asliye mahkemelerinin ceza dairelerinde ve mevcut heyete iki aza veya mülâzim daha ilâvesile görülür. Ceza dairelerinin taaddüdü halinde bunlardan biri munhasıran o davaları rüyetle mükellef kılınır.

Bu maddede zikrolunan davaları görecek mahkeme ve dairelerle bunların hududu kazaları Adliye vekâletince tayin olunur.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun beşinci maddesi şu veçhile tadil olunmuştur :

Her asliye mahkemesi nezdinde bir müddeiumumî ile lüzumu kadar müstantik ve aza mülâzimi ve müddei umumî muavini bulunur.

Ağır ceza davalarını müstakillen rüyetle mükellef dairei mahsusası mevcut olan asliye mahkemesi nezdindeki müddeiumumî, o mahkemenin Adliye vekâletince tayin olunacak dairei kazası dahilindeki müddeiumumiler üzerinde nezaret hakkını ve bu daire dahilindeki müstantiklerle reislerden ve asliye ve sulh mahkemelerinden sadır olan mukarrerat aleyhine otuz gün zarfında itiraz ve temyiz salâhiyetini haizdir.

Kendi merkezlerindeki mahkeme ve daireler mukarreratına karşı temyiz müddeti kanunen muayyen olan müddettir.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — 21 nisan 1340 tarihli kanunun sulh mahkemeleri kanununun sekizinci maddesini tadil eden onuncu maddesi şu veçhile değiştirilmiştir:

Sulh hâkimleri :

Evvelâ - Ceza kanununun üçüncü kitabında yazılı fiiller içinde, boğaz tokluguna belediye hizmetlerinde kullanılmak cezasını müstelzim olanları, kabili temyiz olmamak üzere katiyen hal ve fasleder.

Saniyen - Mezkûr kitapta yazılı kabahatler içinde, belediye dairesi bulunan yerlere maksur olmak üzere belediyeye taallûk eden 536, 538, 557, 559, 577 nci maddelerle 553 nci maddenin birinci fıkrası haricindeki hususatı;

Salisen - Ceza kanununun 60 nci maddesinde ve 177 nci maddesinin ikinci fıkrasında ve 182 nci maddesinde ve 191 nci maddesinin ilk ve son fıkralarında ve 193 ve 195 nci maddelerinin birinci fıkralarında ve 197 ve 241 ve 260 ve 262 nci ve 263 nci maddelerinde ve 264 nci maddesinin (bilâruhsat) kelimesile başlayan son fıkrasında ve 282 nci ve 297 nci ve 298 nci maddelerinde ve mevkufiyet haline munhasır olmak üzere 301 nci maddesinde ve 308 nci ve 312 ve 334 ve 360 ve 396 ve 397 ve 398 ve 399 ve 402 ve 410 ve 419 ve 420 ve 421 nci maddelerinde ve kendi göreceği davalara munhasır olmak üzere 424 nci maddesinde ve 428 nci maddesinde ve 456 nci maddenin son fıkrasında ve 466 ve 476 ve 482 ve 483 nci maddelerinde ve kendi göreceği davalara munhasır olmak üzere 485 ve 486 nci ve 487 nci ve 488 nci ve 489 nci ve 490 nci maddelerinde yazılı cürümlere ve sirkat faslının 491 ve 494 nci maddelerile 492 nci maddesinin hayvan sirkatına mütedair

altıncı fıkrasında ve emniyeti süüistimal faslıının 511 nci maddesinde ve rüyetine salâhiyettar bulunduğu sirkat faslıına maksuren 512 nci maddesinde ve 513 nci madde ile 516 nci maddenin ilk fıkrasında ve 518 ve 519 ve 520 ve 521 nci maddelerinde ve kendi gördüğü davalara munhasır olmak üzere 522 nci ve 523 nci ve 525 nci maddelerinde yazılı cürümlere müteallik davaları;

Dahi kabili temyiz olmak üzere rüyet ve hükmeder.

Şu kadar ki bu kanunun neşrinden evvelki salâhiyet dairesinde başladığı davaları görüp bitirmek vazifesi sulh hâkimlerine aittir.

OTUZUNCU MADDE — 21 nisan 1340 tarihli kanunun 38 nci maddesinin son fıkrası mülğadır.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun kırkıncı maddesi şu veçhile değiştirilmiştir:

Beş seneye kadar hapis veya sürgün cezalarını veya ağır cezayı naktiyi müstelzim olan cürümlerle alelîtlâk kabahatfiillerinden dolayı gıyaben sadır olan hükümler aleyhine kanunî müddeti zarfında vukubulacak itiraz üzerine, davaya hükmü veren mahkeme tarafından bir kere daha vaziyet olunur.

Muhakeme için tayin kılınan celsede muteriz gelmese dahi gıyabında itiraz istidası veya talebi itiraz zabıtnamesi tetkik olunarak mündericatında ezcümle fiilin kanunen cezayı müstelzim olması veya tatbik olunan maddeye tevafuk etmemesi veya cezası bir kanunla affolunmuş olması veyahut muterizin yaşca cezaya ehil olmaması veya bundan dolayı cezadan tenzilât icrası lâzımgelmesi gibi hukuku ammeye ve ruhu kanuna dokunacak mühim zühullerin vücudu görülürse keyfiyetin tashih ve ıslahına tevessül olunur. Ve neticede ittihaz olunacak karar tebliğinden itibaren vicahi sayılır. Hükmün esbabı sübutiyeye iktiran etmemesi veya tamika muhtaç bulunması kabilinden itirazlar gıyabî tetkikatı istilzam etmez ve itiraz reddolunur.

İlk celsede gelipte müteakip celselerin her hangi birinde muteriz ispatı vücut etmezse, son tahkikat ve tetkikatın rücu kabil olmayacak surette ilerilemiş olup olmamasına göre icabı teemül ve takdir olunarak ya tetkikatı vakıa ikmal veya itiraz reddolunur.

OTUZ İKİNCİ MADDE — 21 nisan 1340 tarihli kanunun 42 ve 43 ve 45 ve 46 nci maddelerinde ve usulî muhakematı cezaiye kanununun mevaddı aidesinde münderiç (cinayet mahkemesi) ve (cinayet müddeiumumisi) tabirleri bu kanunun 27 nci maddesinde gösterilen davaları gören ağır ceza daireleriyle bunların nezdinde bulunan müddeiumumilere masruftur.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Usulü muhakematı cezaiye kanununun 323 nci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur :

Gıyabî hükümlerde temyiz müddeti, itiraz hakkının sukutu gününden itibaren başlar. İtiraz müddeti içinde verilen temyiz istidaları, itiraz istidası makamına kaim olmak üzere mahalline iade olunur.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Usulü muhakematı cezaiye kanununun mülga 111 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki suretle tadil edilmiştir:

Kabili temyiz bir hüküm ile mahkûm olupta temyizi davaya tevessül eden mevkufun, kefaletle tahliyesini dahi ayrıca istida eylediği takdirde, o veçhile tahliyesi caiz olup olmadığının takdiri ve bu bapta kabili temyiz olmamak üzere karar itası, hükmü veren mahkemeye aittir.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Usulü muhakematı cezaiye kanununun 334 ve 335 ve 338 nci maddelerinde mezkûr (cinayet) kelimeleri yerine (ceza) kelimeleri konulmuştur.

OTUZ ALTINCI MADDE — 21 nisan 1340 tarihli kanunun 48 nci maddesi şu veçhile değiştirilmiştir :

Ağır ceza davalarını rüyetle mükellef dairei mahsusası mevcut olan bir aslıve mahkemesine merbut iki mahkeme veya sulh hâkimi veya müstantik beyinde veya bunlardan birile diğeri arasında hâdis olan ihtilâfatın kabili temyiz olmamak üzere halli o dairei mahsusaya, ve bir ağır ceza dairesile diğeri bir mahkeme ve daire ve hâkimlik beyinde ve bunlardan maada devairi adliye arasında hâdis olan ihtilâfatın halli mahkemei temyize aittir.

Lüzumu muhakeme kararile mahkemeye tevdi olunan evrak üzerine mahkemece bilmuhakeme ademi vazife kararının ittihazı halinde, evrak istintak dairesine verilmeksizin doğruca kararda gösterilen mercie sevk olunur.

Buna karşı müddeiumumilerin tariki kanunisine müracaat hakları bakidir.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — 21 nisan 1340 tarihli kanunun 8 nci maddesi yerine aşağıdaki madde konulmuştur:

Hâkimler kanunu mucibince muhakeme altına alınması icabedenlerin mercei muhakemesini tayinde esas, muhakeme altına alındıkları zamandaki sıfat ve mevkileridir.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Usulü muhakematı cezaiye kanununun 465 nci maddesinden 468 nci maddesine kadarki mevaddında yazılı şartları ikmal etmiş olanların bu baptaki evrak ve vesikaları müracaat zamanında sakın oldukları mahallin tâbi olduğu ağır ceza davalarını rüyetle mükellef asliye mahkemesi müddeiumumiliğine gönderilir ve müddei umumilikçe mezkûr kanunun 471 nci maddesine tevfikân tanzim olunacak müdellel iddianame ile birlikte mensup olduğu mahkeme riyasetine verilerek riyasetçe icabeden karar ittihaz olunur.

Bu kararı takip edecek usul ve muamelât kemakân cari ve meridir.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE -- Ceza kanununun tabîî zamanında vukubulan hatalar merbut hata sevap cetveli mucibince tashih olunmuştur [1]

KIRKINCI MADDE — Teşkilât ve usulü muhakematı cezaiye kanunlarile sair kanunların buna muhalif ahkâmı mülgadır.

KIRK BİRİNCİ MADDE — İşbu kanun 1926 senesi temmuzunun birinci gününden itibaren meridir.

KIRK İKİNCİ MADDE — İşbu kanunun icrasına Adliye vekili memurdur.

26 nisan 1926

[1] Tatbikat kanununun 39 ncu maddesine müstenit hata sevap cetveli

Ceza
kanunu
maddesi

Fıkra	Satır	Yanlış	Doğrusu
14	1	1 en aşağı üç sene müddetle	üç seneden aşağı müddetle
15	8	bir tevkifhanede de	tevkifhanenin buna mahsus bir kısmında da
24	4	19 ncu maddenin son dört fıkrası	19 ncu maddenin son beş fıkrası
46	1	cürmü işlediği vakit	cürüm ve kabahati işlediği vakit
47		birinci bendden sonra ikinci bent olmak üzere:	«müebbet sürgüne bedel muvakkat sürgün;
48	1	cürmü irtikâp ettiği	cürüm ve kabahati irtikâp ettiği
54		birinci bedden sonra o diğer cezalar cümlesile başlayan fıkradan evvel:	«müebbet sürgüne bedel muvakkat sürgün»
54	7	eğer çocuk işlediği fiilin cürüm olduğunu	eğer çocuk işlediği fiilin cezayı müstelzim olduğunu
54	8	cürmün cezası	fiilinin cezası
54	2	diğer cezalar 46 ncı maddenin	diğer cezalar 47 ncı maddenin
55	1	cürmü işlediği vakit	cürüm ve kabahati işlediği vakit
55		birinci bendinden sonra ve ikinci bendinden evvel :	müebbet sürgüne bedel üç seneden aşağı olmamak üzere muvakkat sürgün cezası verilir.
55	2	ve altıdan on seneye kadar cezalar	ve altıdan on iki seneye kadar cezalar
56		idam cezasına bedel	idam ve müebbet ağır hapis cezasına bedel
56		(Sair hallerde) fıkrasından evvel:	müebbet sürgüne bedel beş sene müddetle muvakkat sürgün cezası verilir.
57	3	51 ncı maddenin	53 ncü maddenin
61	11	ve müteşebbis cürmün	(satır başı) : müteşebbis, cürmün
63	1	azamî haddi bir seneden aşağı hapsi	azamî haddi bir seneden aşağı hapis veya ağır cezayı naktiyi
64	3	müebbet ağır hapse bedel yirmi seneye kadar ağır hapis	müebbet ağır hapse bedel yirmi sene, ve müebbet sürgüne bedel beş sene ağır hapis
65	3	5 on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile	on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ve müebbet sürgün ise üç sene müddetle muvakkat sürgün
68		yedinci bap unvanı cürüm ve cezaların içtimarı	memnu fiiller ile cezalarının içtimarı
81		sekizinci bap unvanı tekrar cürüm	cürümde tekerrür
84	1	cezayı naktelerde tekerrür	ağır cezayı naktelerde tekerrür
98	7	Hususî affi tazammün eden kararnamede	hususî affi tazammün eden kanun veya kararname de

Ceza
kanunu

maddesi	Fıkra	Satır	Yanlış	Doğrusu
			bent	
112	2	1	yirmi sene müddetle	yirmi sene ve daha fazla müddetle
133		7	askerî sırları ifşa	sırları ifşa
587		5	hidematı ammeden müebbeten veya muvakkaten memnuiyet	hidematı ammeden müebbeten mem- nuiyet

Yukarıdaki tashihattan başka Ceza kanununda yazılı (eşhas) tabirleri (şahıslar) a ve sirkat kelimeleri (hırsızlık) a ve (nehip) tabiri (yağma) ya ve 591 nci maddesinde mevcut (meriyülicra) tabiri (merî) kelimesine ve 592 nci maddesinde yazılı (icrayi ahkâmma) terkibi (icrasına) şeklinde tadil edilmiştir.

.....

Cümhuriyet Riyasetine tebliği : 27 - IV - 1926 tarih ve 1/907 No. lı tezkere ile
Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cümhuriyet Riyasetinden mevru tezkerenin tarih ve numarası : 29 - IV - 1926 ve 4/394
Müzakerati ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası : Cilt Sayfa
 : 24 52,180,226
İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları : 469,492,765